Caput I.

A horruerunt. Nam & Corinthij diuersis hæreticorum nominibus subiici cœperant, vt viderentur loco Christi homines venerari. Qui diuersa de Christo accipiunt, Christum diuidũt. Vnus enim hominem tantum accipit Christum, alter Deum purum sine corpore profitetur. Alius per prophetas prædictum Christũ dicit, alius negat prophetas de Christo locutos. Cùm ergo Christus vnus sit Deus & homo, isti sibi dum alius aliud, & alius aliud de eo vendicat, diuidunt Christum.

Nunquid Paulus crucifixus est pro vobis, aut in nomine Pauli baptizati estis? Gratias ago Deo meo quòd neminem vestrum baptizaui, nisi Crispum & Gaium, ne quis dicat quòd in nomine meo baptizati estis. Baptizaui autem & Stephanæ domum. Cæterum nescio, si quẽ alium baptizauerim.

B Non debetis dicere, ego sum Pauli, quia [nunquid Paulus crucifixus est pro vobis,] vt vos sanguine suo redimeret, & autor salutis esset, [aut in nomine Pauli baptizati estis,] vt inuocatio nominis Pauli mundaret vos à peccatis in baptismo? Nequaquam Paulus, sed Christus pro vobis crucẽ iustus pro iniustis pertulit: & non in Pauli, sed in Christi nomine baptismum suscepistis. Modestè & humiliter sanctus Apostolus zelans ecclesiam, sed sponso, non sibi, & horrens eos qui voluerunt dicere, ego sum Pauli, ego Apollô, ego Cephæ, suã personam potius assumpsit quam calcaret & contemneret, vt Christum glorificaret. Repulit à se, sed vt mittat ad Christũ. Non vult à sponsa amari pro sponso. Idcirco enim seipsum maluit cõtẽnere ad commendandum Christum, ne forte si alios nominatim contemneret, ideo putaretur eorũ refutare personas, vt suam commendaret. Si, inquit, pro vobis Christus mortuꝰ est, & in nomine eius sanctificationem baptismi percepistis, quomodo
C ad eius iniuriam nunc gratiam & beneficium ipsius imputatis vlli hominum? Nam quia de baptizatoribus gloriamini, [gratias ago Deo meo] ex hoc [quod neminẽ vestrum baptizaui, nisi Crispũ & Gaium,] qui non sunt de contentione vestra, non quòd malũ sit baptizare, sed [ne quis dicat ꝙ in nomine meo baptizati estis,] de quo magis gloriaremini. Non solum non estis in nomine meo baptizati, sed nec in meo ministerio, & inde gratias ago Deo meo, qui me noluit huius occasionẽ esse erroris. Nõ baptizaui nisi Crispum archisynagogum & Gaium, qui nobiles erant, & in primis crediderunt: nec gratiam baptismi deputabãt vlli hominum, sed soli Christo, & intelligũtur ex illis esse, qui superiꝰ sunt laudati. Nec solum hos, sed [baptizaui & domum Stephanæ,] id est, familiam illius nobilis matronæ, de quibus in postremis epistolæ huius dicitur, quoniam sunt primitiæ Achaiæ, & in ministerium sanctorum ordinauerunt seipsos. De his, inquit, certus sum quod eos baptizaui, sed præter hos [nescio si quem a- D
lium] ex vobis [baptizauerim.] Per quod ostendit se nõ esse saluatorem. Nam si aliquos saluaret, à se iustificatos non ignoraret. Baptizasse se quosdam dicit, non tamen eo modo, quo ille consueuit
baptizare, de quo dictum est, Hic est qui baptizat *Iohan. 1.*
in spiritu sancto. Baptizauit enim Paulus tanquã minister, non tanquam ipsa potestas. Baptizauit autem Christus tanquam potestas. Et potuit hanc potestatem seruo dare, sed noluit. Si enim daret hãc potestatem seruis, id est, vt ipsorum esset quod domini erat, tot essent baptismi quot serui, vt quomodo dictum est, baptismus Iohannis, sic diceretur, baptismus Petri, baptismus Pauli, baptismus Iacobi, & cæterorum. Ergo ne tot baptismi dicerentur, quot essent serui qui baptizabant accepta potestate à domino, sibi tenuit baptizandi dominus potestatem, seruis ministerium dedit, vt in illo spes esset baptizatorum, à quo se baptizatos cognoscerent. Noluit ergo seruum spem ponere in seruo. Et ideo sibi soli retinuit hanc pote- E
statẽ. Quam si vellet, potuit vel alicui vel vnicuique seruorum suorum dare, vt tãta vis esset in baptismo serui, quantam vim habet baptismus à domino datus, sed noluit. Ideoque nõ differt siue bonus siue malus, cui contingit ministerium vt baptizet: quia quisquis sit minister, Christus est dominus qui baptizat: propter quod tãtum valet baptismus per hominem contemptibilem, quantum per apostolum datus.

Non enim misit me Christus baptizare, sed euangelizare, non in sapientia verbi, vt non euacuetur crux Christi. Verbum enim crucis pereũtibus quidem stultitia est, his autem qui salui fiunt, id est, nobis, virtus Dei est. Scriptũ est enim: Perdã sapiẽtiam sapientium, & prudentiam prudẽtiũ F
reprobabo. Vbi sapiẽs, vbi scriba, vbi inqui- *Isa. 29.*
sitor huius seculi? Nónne stultã fecit deus *Abdiæ. 1.*
sapientiam huius mundi? Nam quia in Dei *Isaiæ 33.*
sapientia non cognouit mundus per sapiẽtiam Deum, placuit Deo per stultitiam prædicationis saluos facere credentes.

Ideo tam paucos baptizaui, quia non ad hoc missus sum. [Non enim Christus,] cuius ego minister sum, [misit me baptizare, sed euãgelizare,] id est, prædicare. Quoniam maius est euangelizare quàm baptizare: quia non omnis qui baptizat, idoneus est euangelizare. Quia igitur & minores possunt baptizare, qui sapientiam & virtutẽ prædicandi non habent, ideo non baptizare missus sum, ne retardarer à prædicatione, sed euangelij semina spargerem. Quo dicto illi humiliantur, quibus Corinthij multum dabant eò quòd ab illis baptizati fuerant, dum innotescit non magnum esse baptizare. Missus sum euangelizare, & hoc

[non